ติดต่อสอบถาม

ผู้สนใจจะเข้าเยี่ยมชมหรือพักแรม สามารถติดต่อสอบถามได้ที่เรือนรับรอง เขื่อนภูมิพล โทร. (๐๕๕) ๕๙๙๐๙๓-๗ ต่อ ๒๕๐๐, ๒๕๐๑ หรือที่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย บางกรวย นนทบุรี โทร. ๔๓๖-๓๒๗๑, ๓๒๗๒

สรุป

เขื่อนภูมิพลนับเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาระบบการผลิตไฟฟ้าให้มีความมั่นคง สามารถนำประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าเท่าเทียมอารยประเทศได้ ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ก็ได้ดำเนินการพัฒนาและบำรุงรักษาเขื่อนภูมิพลอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ยืนยงคงคุณค่าตราบนานเท่านาน

เขื่อนภูมิพล

แผนกเอกสารเผยแพร่ กองสารนิเทศ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

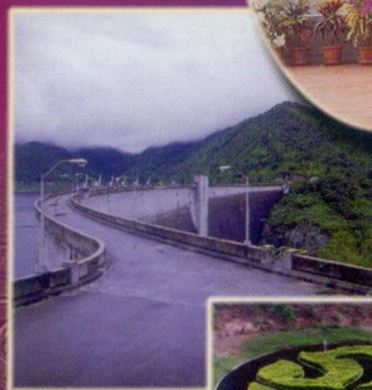
๒๐๒-๐๓๐๓-๔๔๒๔ ๒๓/๒๐,๐๐๐

ตุลาคม ๒๕๔๔

เขื่อน ภูมิพล

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

เขื่อนภูมิพล

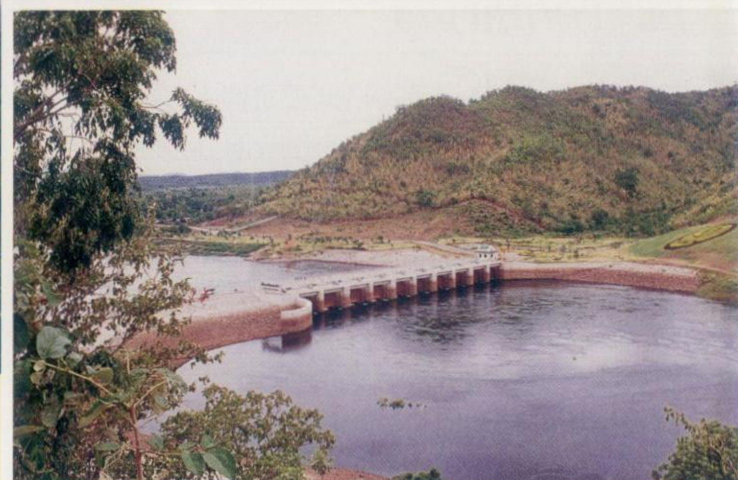
เขื่อนภูมิพลเป็นเขื่อนอเนกประสงค์แห่งแรกของประเทศไทยเดิมชื่อเขื่อนยันฮี ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระปรมาภิไธยให้เป็นชื่อเขื่อนว่า "เขื่อนภูมิพล"

ลักษณะเขื่อนและโรงไฟฟ้า

เขื่อนภูมิพลเป็นเขื่อนคอนกรีตโค้งเพียงแห่งเดียวของประเทศไทย สร้างปิดกั้นลำน้ำปิงที่บริเวณเขาแก้ว อำเภอสามเงา จังหวัดตาก มีรัศมีความโค้ง ๒๕๐ เมตร สูง ๑๕๔ เมตร ยาว ๔๘๖ เมตร ความกว้างของสันเขื่อน ๖ เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุสูงสุด ๑๓,๔๖๒ ล้านลูกบาศก์เมตร จัดเป็นเขื่อนคอนกรีตโค้งที่ใหญ่และสูงที่สุดในเอเชียอาคเนย์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์การก่อสร้างเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๐๔ การก่อสร้างในระยะแรกประกอบด้วยงานก่อสร้างตัวเขื่อน ระบบส่งไฟฟ้า และอาคารโรงไฟฟ้า ซึ่งได้ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องที่ ๑-๒ กำลังผลิตเครื่องละ ๗๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าได้เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม และ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๐๗ ตามลำดับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จ พระราชดำเนินไปทรงเปิดเขื่อน เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๗

ต่อมา ได้ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องที่ ๓-๖ กำลังผลิตเครื่องละ ๗๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ และเครื่องที่ ๗ กำลังผลิต ๑๑๕,๐๐๐ กิโลวัตต์ สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าได้ในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม และ ๙ สิงหาคม ๒๕๑๐ วันที่ ๒๕ ตุลาคมและ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๒ และวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๒๕ ตามลำดับ

เพื่อเป็นการยืดอายุการใช้งานของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้ทำการปรับปรุงเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องที่ ๑-๖ ทำให้มีกำลังผลิตเพิ่มขึ้นอีกเครื่องละ ๖,๓๐๐ กิโลวัตต์ เครื่องที่ ๑-๒ จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๕ และพฤศจิกายน ๒๕๓๖ เครื่องที่ ๓-๔ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ และสิงหาคม ๒๕๔๐ เครื่องที่ ๕-๖ เมื่อเดือนมกราคม และตุลาคม ๒๕๔๓ ตามลำดับ

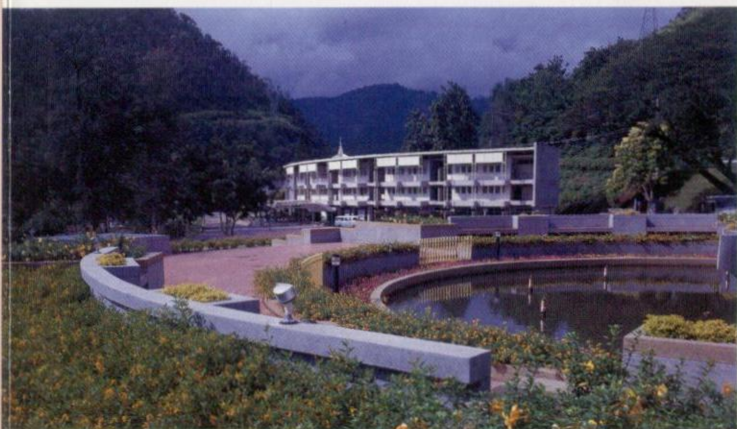
นอกจากนี้ ในปี ๒๕๓๔ กฟผ. ได้ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องที่ ๘ แบบสูบกลับ ขนาดกำลังผลิต ๑๗๑,๐๐๐ กิโลวัตต์ และก่อสร้างเขื่อนแม่ปิงตอนล่าง เพื่อใช้อ่างเก็บน้ำเป็นอ่างล่าง สามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบได้ในเดือนมกราคม ๒๕๓๙ ทำให้โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนภูมิพลมีกำลังผลิตติดตั้งทั้งสิ้น ๗๔๓,๘๐๐ กิโลวัตต์ ให้พลังงานไฟฟ้าปีละ ๑,๐๖๒ ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง

เขื่อนแม่ปิงตอนล่าง เป็นเขื่อนขนาดเล็ก ชนิดดินถมแกนดินเหนียวปิดทับหน้าด้วยหินทิ้ง สร้างปิดกั้นลำน้ำปิง ห่างจากเขื่อนภูมิพลลงมาทางท้ายน้ำ ๕ กิโลเมตร ความยาวเขื่อน ๒๐๐ เมตร สูง ๑๒ เมตรจากท้องน้ำ ความกว้างสันเขื่อน ๑๐ เมตร

ระดับสันเขื่อน + ๑๔๒.๐๐ เมตร รทก. อาคารระบายน้ำเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง ๒๘ เมตร ยาว ๑๔๔ เมตร สูง ๑๔ เมตร ช่องระบายน้ำ ๑๐ ช่อง กว้างช่องละ ๑๐.๕ เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุ ๔.๙๒ ล้านลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างแล้วเสร็จในเดือนธันวาคม ๒๕๓๘ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อน เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๘

ประโยชน์

นอกเหนือจากการผลิตไฟฟ้าเพื่อสนองความต้องการของประเทศแล้ว ในด้านการชลประทานยังสามารถปล่อยน้ำในอ่างเก็บน้ำ ไปช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่จังหวัดตาก กำแพงเพชร และพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาประมาณ ๗.๕ ล้านไร่ รวมทั้งช่วยบรรเทาอุทกภัยในช่วงฤดูฝน และอำนวยประโยชน์ในด้านการประมงอีกด้วย ผลพลอยได้อีกประการหนึ่งก็คือ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดตาก ภายในบริเวณเขื่อน มีสวนสาธารณะที่มีความร่มรื่น ชื่อ **สวนน้ำพระทัย** และที่เขื่อนแม่ปิงตอนล่างก็มี **สวนเฉลิมพระเกียรติ** ไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมเยือนด้วย

สวนน้ำพระทัย

มีพื้นที่ประมาณ ๑๖ ไร่ ประกอบด้วยส่วนที่เป็นสวน และส่วนที่เป็นเรือนรับรองและร้านอาหาร ส่วนประกอบที่สำคัญของสวนคือ ประติมากรรมสัมฤทธิ์ ธารน้ำพุ ซุ้มต้นไม้ และซุ้มกล้วยไม้พันธุ์ไทยพื้นเมือง โครงการสวนน้ำพระทัยเป็น ๑ ใน ๓ โครงการ ที่ กฟผ. ได้รับอนุมัติให้ใช้ตราสัญลักษณ์พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐

สวนเฉลิมพระเกียรติ

ตั้งอยู่ทางฝั่งขวาของเขื่อนแม่ปิงตอนล่าง ประกอบด้วยแปลงไม้ประดับที่จัดแต่งเป็นรูปพระปรมาภิไธยย่อ ภ.ป.ร. ซึ่งเป็นจุดเด่นของสวน ลานอเนกประสงค์ ศาลาพักผ่อนริมน้ำ กฟผ. จัดสร้างสวนนี้เพื่อถวายเป็นราชสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี ในปี ๒๕๓๙ และเป็นปีที่โครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนภูมิพล เครื่องที่ ๘ แล้วเสร็จอีกด้วย

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง

ตามเส้นทางก่อนถึงเขื่อน มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง อาทิ ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เจดีย์ยุทธหัตถี และหากล่องเรือในอ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพล ก็มีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่น่าสนใจอีกมากมาย เช่น ดอยเจ้าพ่อหลวง เกาะวาเลนไทน์ แก่งสร้อย ถ้ำช้างร้อง เป็นต้น

เส้นทางคมนาคม

ระยะทางจากกรุงเทพมหานครไปยังจังหวัดตาก ๔๒๕ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ประมาณ ๗ ชั่วโมง ไปตามทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) แยกซ้ายที่วังน้อย เข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ สายบางปะอิน-นครสวรรค์ ผ่านจังหวัดกำแพงเพชร แล้วตรงเข้าจังหวัดตาก และจากตัวเมืองไปยังเขื่อนภูมิพลเป็นระยะทางอีก ๖๑ กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางที่สะดวกและนิยมใช้กันคือ ไปตามทางหลวงหมายเลข ๑ ถึงกิโลเมตรที่ ๔๖๓ จะมีทางแยกซ้ายมือเข้าเขื่อนภูมิพลประมาณ ๑๗ กิโลเมตร หรืออาจใช้เส้นทางหมายเลข ๑๑๐๗ ผ่านทางแยกไปเจดีย์ยุทธหัตถีอีก ๒๕ กิโลเมตร

